UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Rondetafelgesprek

Herziening Kaderrichtlijn Water 24 juni 2026

Op 24 juni staat het rondetafelgesprek Kaderrichtlijn Water (KRW) op de agenda. De waterschappen geven een aantal aandachtspunten mee.

- **Geen noodzaak voor verdere herziening van de KRW.** Recente belangrijke aanpassingen voor Nederland en enkele uitzonderingen maken de KRW al voldoende flexibel voor het winnen en verwerken van kritieke grondstoffen. Versoepelingen zijn bovendien risicovol voor benedenstroomse landen.
- **Behoefte aan integraal en KRW-proof Rijksbeleid.** Denk aan beleid rond vergunningverlening, stoffenbeleid, gewasbeschermingsmiddelen en mest.
- **Extra inspanning voor het behalen van de KRW-doelen juist nodig**

De KRW vormt het fundament van Europese waterwetgeving en is cruciaal voor het behalen van o.a. een goede waterkwaliteit. Dat doen we voor onszelf, maar met Europese doelen. Juist Nederland heeft als benedenstrooms land veel belang bij Europese wetgeving op dit gebied.

In het RESourceEU actieplan kondigt de Europese Commissie (EC) aan om knelpunten voor de winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen weg te willen nemen.[1]

Hiervoor kondigt de EC een richtsnoer aan om te wijzen op bestaande flexibiliteit binnen de KRW. Daarnaast komen er ook een evaluatie en herziening van de KRW. Dat is een ongewone stap, aangezien de beslissing om een richtlijn te herzien meestal voortkomt uit een evaluatie. De waterschappen vinden de conclusie dat de KRW moet worden herzien voorbarig en wijzen op het belang van de wetgeving én de ruimte die de huidige KRW biedt. Bij een herziening kunnen ook andere aanpassingen aan de KRW worden gedaan door medewetgevers. Daarmee kunnen kernonderdelen van de KRW onder druk komen staan. Daarom is juist extra inzet op implementatie van de KRW nodig, en geen afzwakking.

Gebrek aan noodzaak herziening

Binnen de KRW zijn verschillende manieren om uitzonderingen te maken en implementatie aan te passen aan de nationale omstandigheden. Ook is het met de Critical Raw Materials Act[2] mogelijk geworden om projecten met kritieke grondstoffen een hogere classificatie te geven. In

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52025DC0945
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401252

een recent gepubliceerd richtsnoer geeft de EC een overzicht van deze mogelijkheden, met het oog op de winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen.[3]

De KRW kent enkele uitzonderingsmogelijkheden voor projecten, maar ook in het geval van natuurlijk voorkomende stoffen of disproportionele kosten. Voor deze uitzonderingen gelden voorwaarden om de impact op waterlichamen te beperken. Tijdens de *fitness check*[4] van de KRW in 2019 zagen de waterschappen enkele verbeterpunten, namelijk de mogelijkheid om breder te rapporteren dan alleen "*one out, all out*" en de verruiming van de optie tot tijdelijke achteruitgang, bijvoorbeeld voor baggerwerkzaamheden. Recent zijn deze verbeteringen aangepast in de KRW, de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn Prioritaire Stoffen. In de herziening zijn dus al twee voor Nederland belangrijke verruimingen gedaan.

Daarnaast zijn er bepaalde onderdelen van de KRW die nationaal kunnen worden vormgegeven om zo rekening te houden met nationale omstandigheden. Mogelijk kunnen lidstaten waar kritieke grondstoffen gewonnen worden hier beter gebruik van maken. Tenslotte biedt de CRMA de mogelijkheid projecten aan te wijzen als van (hoger) openbaar belang.

De Europese Commissie stelt dat herziening noodzakelijk is om belemmeringen voor mijnbouw in Europa weg te nemen. Tot op heden is echter niet duidelijk of en zo ja hoe de KRW de mijnbouw belemmert. Uit het richtsnoer blijkt dat er al veel flexibiliteit en uitzonderingsmodelijkheden zijn. Op basis van dit stuk concluderen de waterschappen dat een herziening van de KRW helemaal niet nodig is.

Behoefte aan integraal en KRW-proof Rijksbeleid

De waterschappen hebben behoefte aan integraal Rijksbeleid. Zo zijn er vele factoren die invloed hebben op de waterkwaliteit, zoals stikstof, mest, vergunningverlening en gewasbeschermingsmiddelen. Deze zijn alleen niet op elkaar afgestemd en niet '*KRW-proof*'. Het integraal '*KRW-proof*' maken van al deze maatregelen kan een hoop duidelijkheid geven.

Waterschappen zijn uiteraard bereid hun aandeel te leveren deze normen *KRW-proof* te maken, maar dan wel in samenwerking met het Rijk. Het *Convenant gewasbeschermingsmiddelen* is hier een mooi voorbeeld van. Ten slotte zien de waterschappen graag dat het Rijk niet te dogmatisch omgaat met 'geen koppen op Europees beleid', omdat dit niet altijd wenselijk is als uitgangspunt voor verdere milieuregelgeving.

Extra inspanning voor het behalen van de KRW doelen juist nodig

De deadline van de KRW nadert, waardoor de doelen relevant blijven en extra inspanning juist nodig is. We werken in eerste instantie voor onszelf aan onze waterkwaliteit. Deze moet in Nederland echt nog schoner. Daarnaast hebben we ook een juridische verplichting middels de KRW. Waterschappen werken samen met Rijk en provincies om de risico's op juridische consequenties beheersbaar te maken: Uiteraard door hard te werken aan verbeterpunten en door uitzonderingen goed te motiveren.

---

[3] https://europa.eu/newsroom/ecpc-failover/pdf/ip-26-1129_nl.pdf
[4] https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-framework-directive_en
Meer informatie:

Roald van der Mark (Public Affairs Unie van Waterschappen) ■ 06 5016 9741 ■ rmark@uvw.nl